

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นป๋น) ณ จังหวัด เชียงราย สามารถจำแนกผลการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีน

4.1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในจังหวัดเชียงรายโดยทั่วไป

4.1.2 ผลการศึกษาที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

4.2 ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

4.3 ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน

4.3.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

4.3.2 ปัญหาในด้านสื่อการสอน

4.3.3 อุปสรรคในด้านตำราและแบบฝึกหัด

4.3.4 ปัญหาในวิธีการวัดประเมินผล

4.3.5 มีการสนับสนุนกิจกรรมภาษาจีนในโรงเรียน

4.3.6 หลักการดูแลครูอาสาสมัครจีน โดยครูผู้ดูแลครูอาสาสมัคร

4.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีน

4.1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในจังหวัดเชียงรายโดยทั่วไป

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โรงเรียนในจังหวัดเชียงรายได้รับครูอาสาสมัครจีนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นป๋น) โดยโรงเรียนเวียงป่าเป้าได้รับครูอาสาสมัครจีนเป็นแห่งแรก และในปี พ.ศ. 2554 โรงเรียนที่ได้รับครูอาสาสมัครจีนในจังหวัดเชียงรามีจำนวนทั้งหมด 14 แห่ง รวมทั้งโรงเรียนของเอกชน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยก็คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยแสดงรายละเอียดใน ตาราง 1

ตาราง 3 แสดงถึง โรงเรียนทุกระดับและมหาวิทยาลัยที่รับครูอาสาสมัครจีนในจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2554 จำแนกตามเพศ

โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยที่รับครูอาสาสมัครจีน	จำนวนที่รับในปี 2554	เพศ	
		หญิง	ชาย
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม	1	1	-
โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม	1	1	-
โรงเรียนจุฬาภรณ์	1	1	-
โรงเรียนกวางหมิงหัวเฉียว	4	2	2
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	1	-	1
วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย	1	1	-
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	3	3	-
โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา	1	1	-
โรงเรียนพานพิเศษพิทยา	1	1	-
โรงเรียนพานพิทยาคม	2	1	1
โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม	1	-	1
โรงเรียนคำรณราษฎร์สงเคราะห์	1	-	1
โรงเรียนวัฒนาศึกษา	1	-	1
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	1	-	1
รวม	20	12	8

จากตาราง 3 แสดงโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยที่รับครูอาสาสมัครจีนในปี พ.ศ. 2554 จำแนกตามเพศ พบว่า โรงเรียนกวางหมิงหัวเฉียวรับครูอาสาสมัครจีนมากที่สุด จำนวน 4 คน เป็นเพศชาย 2 คนและเพศหญิง 2 ราย รองลงมาคือมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 3 คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด ส่วนโรงเรียนพานพิทยาคมรับครูอาสาสมัครจีนจำนวน 2 คน เป็นเพศชายและหญิงอย่างละ 1 คน ส่วนโรงเรียนและวิทยาลัยอื่น ๆ รับครูอาสาสมัครจีนเพียง 1 คนเท่านั้น สำหรับโรงเรียนที่ระดับมัธยมที่รับครูอาสาสมัครจีนประกอบด้วยโรงเรียนของรัฐบาล 7 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพานพิทยาคม โรงเรียนวัฒนาศึกษาโรงเรียนแม่จันวิทยาคม โรงเรียนจุฬาภรณ์ โรงเรียนคำรณราษฎร์สงเคราะห์ โรงเรียนสามัคคี และโรงเรียนเวียงป่าเป้า ในส่วนของโรงเรียนวัดหมื่นพุทธ

วิทยากรอาสาสมัครจีนได้ทำการสอนประมาณ 3 เดือนหลังจากนั้นได้ย้ายไปประจำที่โรงเรียนอื่น นอกจากนั้นเป็นโรงเรียนเอกชน โดยทางกระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งโรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม และโรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์เป็นศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาจีนมากขึ้น

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาถึงโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนในจังหวัด เชียงรายที่รับครูอาสาสมัครจีนยกเว้น โรงเรียนวัดหมื่นพุกวิทยา เนื่องจากครูอาสาสมัครจีนได้ย้าย ไปสอนที่จังหวัดอื่น

4.1.2 ผลการศึกษาที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาถึงโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนในจังหวัดเชียงรายที่ รับครูอาสาสมัครจีนยกเว้น โรงเรียนวัดหมื่นพุกวิทยา เนื่องจากครูอาสาสมัครจีนได้ย้ายไปสอนที่ จังหวัดอื่น

จากข้อมูลนักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนในจังหวัดเชียงราย จำนวน 644 คน พบว่าเรียนอยู่ที่โรงเรียนพานพิทยาคม จำนวน 97 คน, โรงเรียนวัฒนาศึกษาจำนวน 65 คน, โรงเรียนแม่จันวิทยาคมจำนวน 70 คน, โรงเรียนจุฬารัตน์จำนวน 54 คน, โรงเรียนดำรงราษฎร์ สงเคราะห์จำนวน 57 คน, โรงเรียนสามัคคีจำนวน 155 คน, โรงเรียนเวียงป่าเป้าจำนวน 56 คน, โรงเรียนพานพิเศษพิทยาจำนวน 90 คนและจำแนกเป็นเพศชายและหญิงดัง ตาราง 3

ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีน ใน
จังหวัดเชียงรายจำแนกตามโรงเรียนและเพศ

โรงเรียน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
พานพิทยาคม	44 (6.83)	53 (8.23)	97 (15.06)
วัฒนาศึกษา	31 (4.81)	34 (5.28)	65 (10.09)
แม่จันวิทยาคม	30 (4.66)	40 (6.21)	70 (10.87)
จุฬารักษ์	22 (3.42)	32 (4.97)	54 (8.39)
ดำรงราษฎร์สงเคราะห์	26 (4.04)	31 (4.81)	57 (8.85)
สามัคคี	83 (12.89)	72 (11.18)	155 (24.07)
เวียงป่าเป้า	29 (4.50)	27 (4.19)	56 (8.70)
พานพิเศษพิทยา	43 (6.68)	47 (7.30)	90 (13.98)
รวม	308 (47.83)	336 (52.17)	644 (100)

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีนในจังหวัด
เชียงราย นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.17 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 47.83

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีน ในจังหวัดเชียงรายจำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ระดับชั้น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	27 (4.19)	31 (4.81)	58 (9.01)
มัธยมศึกษาปีที่ 2	29 (4.5)	30 (4.66)	59 (9.16)
มัธยมศึกษาปีที่ 3	67 (10.4)	51 (7.92)	118 (18.32)
มัธยมศึกษาปีที่ 4	115 (17.86)	123 (19.10)	238 (36.96)
มัธยมศึกษาปีที่ 5	64 (9.94)	94 (14.60)	158 (24.53)
มัธยมศึกษาปีที่ 6	6 (0.93)	7 (1.09)	13 (2.02)
รวม	308 (47.83)	336 (52.17)	644 (100.00)

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีนในจังหวัดเชียงราย นักเรียนส่วนใหญ่มากำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (36.96%) รองลงมาคือนักเรียนกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (24.53%) และน้อยที่สุดคือนักเรียนกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (2.02%) ที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนน้อยที่สุดเนื่องจากกำลังอยู่ในช่วงที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยดังนั้นทางโรงเรียนต้นสังกัดจะส่งเสริมและสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการเรียนวิชาที่ใช้ในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยมากกว่า

4.2 ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสอนโดยครูอาสาสมัครจีนที่ได้ปฏิบัติกับนักเรียนในชั้นเรียน

ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนที่สอนโดยครูอาสาสมัครจีนที่ได้ปฏิบัติกับนักเรียนในชั้นเรียน ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาโดยการแปลความหมายของคำตอบต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับของความคิดเห็น
4.50 - 5.00 หมายถึง	มากที่สุด
3.50 - 4.49 หมายถึง	มาก
2.50 - 3.49 หมายถึง	ปานกลาง
1.50 - 2.49 หมายถึง	น้อย
1.00 - 1.49 หมายถึง	น้อยที่สุด

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	S.D
1. ครูแจ้งวัตถุประสงค์ของวิชาให้ทราบอย่างชัดเจน	3.93	0.54
2. ครูมีแผนการสอนของวิชาให้ทราบอย่างชัดเจน	4.00	0.54
3. ครูมีเกณฑ์การวัดผลอย่างชัดเจน	3.92	0.59
4. ครูประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน	4.18	0.51
5. เนื้อหาที่สอนเป็นไปตามคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร	3.90	0.55
6. เริ่มสอนและใช้เวลาในการสอนแต่ละครั้งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในตารางสอน	3.82	0.74
7. การสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบายเนื้อหาและการสรุป	4.05	0.58
8. สามารถอธิบายความคิดเห็นหลัก (Concept) และเนื้อหาในวิชา พร้อมทั้งยกตัวอย่างได้ชัดเจน	3.91	0.65

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	S.D
9. กระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติ และวิเคราะห์เนื้อหาอยู่เสมอ	3.96	0.75
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.88	0.69
11. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ในห้องเรียน	3.84	0.94
12. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนนอกเวลาเรียนได้	3.82	0.95
13. สามารถตอบปัญหาหรือคำถามทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหารายวิชาได้	3.76	0.94
14. สามารถติดต่อหรือเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาเรียนนอกเวลาเรียนได้	3.85	0.78
15. ใช้สื่อการสอน และอุปกรณ์การสอนประกอบการสอนที่เหมาะสม	4.07	0.61
16. ส่งเสริม และแนะนำหนังสือ แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมในวิชาที่สอน	3.71	0.85
17. มอบหมายงานให้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเหมาะสม	3.57	0.69
18. ตรวจ หรือเฉลยงาน และชี้แจงข้อบกพร่องของงานให้ทราบทุกครั้ง	3.85	0.52
19. ประเมินความรู้โดยการซักถามหรือการทดสอบเป็นระยะ ๆ	3.80	0.68
20. ครูมีเกณฑ์การวัดผลอย่างชัดเจน	3.85	0.76
21. ครูประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน	3.76	0.78
22. เนื้อหาที่สอนเป็นไปตามคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร	3.94	0.73
23. สามารถอธิบายความคิดเห็นหลัก (Concept) และเนื้อหาในวิชา พร้อมทั้งยกตัวอย่างได้ชัดเจน	3.86	0.66
24. ใช้สื่อการสอน และอุปกรณ์การสอนประกอบการสอนที่เหมาะสม	3.94	0.80
รวม	3.88	0.38

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีนในจังหวัดเชียงรายมีความคิดเห็นด้วยในด้านการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

ในด้านการเตรียมตัวของครูผู้สอน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูเตรียมตัวการสอนมาเป็นอย่างดี โดยมีการแจ้งวัตถุประสงค์ให้ทราบอย่างชัดเจน มีขั้นตอนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน อธิบายเนื้อหาเข้าใจได้ง่าย และได้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามและแสดงความ

คิดเห็นต่างๆ และตอบคำถามโดยการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และปฏิบัติตามเนื้อหาอยู่เสมอ

ในด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งในและนอกเวลาเรียน ครูอาสาสมัครจีนสามารถให้เวลากับนักเรียนอย่างเต็มที่และด้วยความเต็มใจ

ในด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์เพื่อประกอบการเรียนการสอนนั้น ครูอาสาสมัครจีนได้เตรียม หนังสือ เอกสารประกอบการสอน เครื่องวิทยุ เทป ซีดี ให้นักเรียนเป็นประจำ ทั้งนี้ยังได้แนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมได้แก่ หนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ โบว์ซัวร์ เว็บไซต์ต่างๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ

ในด้านการประเมินการเรียนการสอนนั้น ครูอาสาสมัครจีนได้ทำการทดสอบนักเรียนเป็นระยะๆ และมีเกณฑ์วัดผลอย่างชัดเจน และตรงเนื้อหาตามหลักสูตร

สรุปได้ว่าในด้านการจัดการเรียนการสอนของครูอาสาสมัครจีนมีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 3.88 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ มาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ด้านพฤติกรรมการสอนของครู

ด้านพฤติกรรมการสอนของครู	ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	S.D
1.ครูผู้สอนปลูกฝังและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีนให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	3.94	0.52
2.ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้หลากหลายสร้างความสนใจและเหมาะสมกับนักเรียน	3.82	0.68
3.ครูผู้สอนใช้กิจกรรมทางภาษาเป็นเครื่องมือในการฝึก	3.82	0.63
4.ครูผู้สอนส่งเสริมการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น	3.88	0.76
5.ครูผู้สอนจัดหาแหล่งเรียนรู้ตามความเหมาะสม	3.84	0.55
6.ครูผู้สอนให้คำแนะนำ คำตักเตือน และแก้ไขข้อบกพร่องด้วยวิธีการที่เหมาะสม	3.94	0.84
7.ครูผู้สอนช่วยให้การเรียนภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ	3.96	0.75
8.ครูผู้สอนใช้แบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์และการใช้ภาษา	4.15	0.56
9.ครูผู้สอนศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล	3.87	0.60
10.ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเห็นประโยชน์ในการใช้ภาษา	3.69	0.75
11.ครูผู้สอนจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทางภาษาจีนให้นักเรียน	4.02	0.67
12.ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการใช้ทักษะการสื่อสาร	3.96	0.70
13.ครูผู้สอนมีความเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และเป็นที่ยอมรับของนักเรียน	4.02	0.68
14.ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ	3.97	0.74
15.ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียน	3.98	0.76
16.ครูผู้สอนฝึกขั้นตอนการสื่อสารที่ดีให้กับนักเรียน	4.06	0.64
รวม	3.97	0.40

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีนในจังหวัดเชียงรายมีความคิดเห็นด้วยในด้านพฤติกรรมการสอนของครูอาสาสมัคร ดังต่อไปนี้

ในด้านกิจกรรมของการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมที่หลากหลายให้กับนักเรียน เช่น การเล่นเกมส์ การร้องเพลง ฟังภาษาจีน การแข่งขันตอบปัญหาภาษาจีน และได้ใช้กิจกรรมเหล่านี้ในการฝึกฝนการใช้ภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง และเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์

กับผู้อื่น และได้จัดแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียน เช่น สนทนาภาษาจีนกับ
นักท่องเที่ยวในชุมชน

ในด้านการให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ได้ให้เวลากับนักเรียนอย่างเต็มที่ในการให้
คำแนะนำเกี่ยวกับข้อดีของนักเรียน และได้เสนอวิธีการแก้ไขให้กับนักเรียน ทั้งยังส่งเสริมและ
ปลุกฝังและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาจีนให้แก่ นักเรียนอีกด้วย และยังปฏิบัติตัวเป็น
แบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนอีกด้วย เช่น เวลาเจอนักเรียนมักจะทักทายสนทนากับนักเรียนเป็นภาษาจีน
และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน ทักทาย สนทนาปราศรัยกับนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน
เป็นที่น่าเชื่อถือและนักเรียนให้ความไว้วางใจเป็นอย่างมาก ครูอาสาสมัครจะมักจะส่งเสริมให้
นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ ขยัน และฝึกฝน การใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

สรุปในด้านพฤติกรรมการสอนของครูอาสาสมัครมีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 3.97 อยู่ในเกณฑ์

มาก

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ด้านกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	S.D
1. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการสอนสนุกสนานเข้าใจง่าย เช่น เล่นนิทาน มีการแสดงละคร	3.63	0.86
2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ	3.57	0.89
3. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่หลากหลาย	3.64	0.76
4. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ระดับความรู้ทางภาษาของนักเรียน	3.70	0.70
5. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในระดับความรู้ทางภาษาของนักเรียน	3.94	0.83
6. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ระดับความรู้ทางภาษาของนักเรียน	3.81	0.74
7. ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับนักเรียน	3.98	0.84
8. ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน	3.79	0.88
9. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงผลงานแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน	3.84	0.63
10. ครูผู้สอนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และปฏิบัติตามแผน	3.73	0.70
11. ครูผู้สอนใช้สื่อ วัสดุกรรมจากแหล่งเรียนรู้ที่เน้นนักเรียน และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย	3.73	0.57
12. ครูผู้สอนใช้สื่อ วัสดุกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย	3.69	0.74
13. ครูผู้สอนวัดผลได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้	3.98	0.72
14. ครูผู้สอนใช้รูปแบบการวัดผลและวิธีการที่หลากหลายวัดผลประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน	3.93	0.69
15. ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล	3.82	0.63
16. ครูผู้สอนเสริมหลักสูตรให้เน้นความเข้าใจเรื่องทั้งหมดมากกว่าการแยกรายละเอียด	3.94	0.78
17. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาจีนมากที่สุด	3.97	0.96
18. ครูผู้สอนเสริมหลักสูตรให้เน้นกระบวนการในการเรียนรู้	3.82	0.44
รวม	3.69	0.74

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีนในจังหวัด เชียงรายมีความคิดเห็นด้วยในปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

ในด้านการเรียนการสอนในห้องเรียน ครูอาสาสมัครจีนมักจะสอนด้วยวิธีการที่ให้นักเรียนมีความรู้สึกมีส่วนร่วมในการเรียน และรู้สึกว่าเนื้อหาในการเรียนภาษาจีนนั้น ไม่ยากอย่างที่คิด ครูผู้สอนมีเทคนิคในการสอนให้นักเรียนได้เข้าใจง่ายขึ้นและสอนเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับชั้นและความรู้พื้นฐานของนักเรียน โดยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูมักจะนำมาใช้ เช่น การเล่นเกม การแสดงละคร การร้องเพลง การฟังเพลง การเล่นเกม และอื่นๆ

ในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ครูอาสาสมัครจีนจะให้ความสำคัญกับนักเรียนให้เข้าถึงครูได้ง่ายขึ้น ใจดี และมีระเบียบวินัย กฏ และข้อบังคับ ที่สามารถยืดหยุ่นได้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามถึงข้อสงสัย และให้นักเรียนมีโอกาสได้ทำงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานกลุ่ม

ในด้านวัดและประเมินผล ครูอาสาสมัครได้ใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย เช่น การพูด การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การร้องเพลง การเล่นเกม การฟังเพลง และอื่นๆ มีเกณฑ์ในการวัดผลที่ชัดเจน และนำผลการวัดนั้นมาปรับปรุงและแก้ไขในจุดบกพร่องต่อไป

สรุปในด้านกระบวนการเรียนการสอนของครูอาสาสมัครมีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 3.69 อยู่ในเกณฑ์ มาก

4.2.2 ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยใช้การทดสอบ YCT

ผลสัมฤทธิ์มีผลเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของนักเรียน ซึ่งในการทดสอบมาตรฐานของนักเรียนโดยใช้การทดสอบ YCT จะเป็นการทดสอบแบบมาตรฐาน ผลการทดสอบจะสะท้อนถึงประสิทธิภาพ และศักยภาพในการสอนของครูอาสาสมัครจีนด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแบบทดสอบ YCT ระดับหนึ่งไปทดสอบกับนักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครในจังหวัดเชียงราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับการสอบภาษาจีนด้วยข้อสอบ YCT ระดับ 1 ในด้านการอ่านและการฟัง ที่สอนโดยครูอาสาสมัครจีนที่ได้ปฏิบัติกับนักเรียนในชั้นเรียน

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาโดยการแปลความหมายของคำตอบต่อไปนี้

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
80 – 100	ดีมาก
70 – 79	ดี
60 – 69	ปานกลาง
50 – 59	พอใช้
0 – 49	ตก

โดยแปลงเป็นคะแนนเฉลี่ยดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	ดีมาก
3.00 - 3.49	หมายถึง	ดี
2.50 - 2.99	หมายถึง	ปานกลาง
1.00 - 2.49	หมายถึง	พอใช้
0.00-0.99	หมายถึง	ตก

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่สอบด้วยข้อสอบ YCT ระดับ 1 ในด้านการอ่านและการฟังของนักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนที่สอนภาษาจีน ในจังหวัดเชียงรายจำแนกตามระดับเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน	การอ่าน	การฟัง
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ดีมาก	241 (37.42)	322 (50.00)
ดี	258 (40.06)	181 (28.11)
ปานกลาง	63 (9.78)	100 (15.53)
พอใช้	50 (7.76)	20 (3.11)
ตก	32 (4.97)	21 (3.26)
รวม	644 (100.00)	644 (100.00)

จากตาราง 9 จากการของครูอาสาสมัครจีน พบว่า นักเรียนมีสมรรถภาพการอ่านและการฟังอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก ถึงเกือบร้อยละ 80 นักเรียนมีสมรรถภาพในด้านการฟังอยู่ในระดับดีมาก เป็นจำนวนมากกว่าสมรรถภาพในด้านการอ่าน

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่สอบด้วยข้อสอบ YCT ระดับ 1 ในด้านการอ่าน และการฟังของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	ค่าเฉลี่ยด้านการอ่าน	ค่าเฉลี่ยด้านการฟัง
มัธยมศึกษาปีที่ 1	2.83	2.93
มัธยมศึกษาปีที่ 2	3.12	3.36
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3.00	3.08
มัธยมศึกษาปีที่ 4	2.88	3.14
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3.06	3.34
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.23	3.38

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนที่สอบด้วยข้อสอบ YCT ระดับ 1 ในด้านการอ่านของนักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีน มีผลเกณฑ์การประเมินการอ่านของระดับชั้นต่างๆ ดังนี้

ในด้านการอ่านพบว่า ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (3.23) มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 (3.06) และน้อยที่สุด คือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (2.83)

ในด้านการฟังพบว่า ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (3.38) มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 (3.34) และน้อยที่สุด คือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (2.93)

สรุปได้ว่า ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะด้านการฟังและการอ่านที่ดีกว่าระดับชั้นอื่น จากตารางสามารถสรุปได้ว่าระดับชั้นที่สูงขึ้นสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าระดับชั้นที่ต่ำกว่า

4.3 ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของครูอาสาสมัครจีน

โครงการครูอาสาสมัครจีนเป็นโครงการที่จัดโดยฮั่นป๋น มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขการขาดแคลน ครูสอนภาษาจีนในแต่ละประเทศ โครงการครูอาสาสมัครจีนได้ดำเนินการโดยฮั่นป๋น ซึ่งฮั่นป๋นเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการจีน การจัดตั้งศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนที่รับครูอาสาสมัครจีนเป็นผู้รับผิดชอบสำหรับการดำเนินงาน

ครูอาสาสมัครจีนจะคัดเลือกโดย บุคคลที่เป็นครู หรือนักศึกษาที่จบปริญญาโท นักศึกษาที่เพิ่งจบระดับปริญญาตรี โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลที่สมัครเป็นครูอาสาสมัครจีนต้องจบในสาขาสอนภาษาจีนให้ชาวต่างชาติ ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ทางด้านการศึกษา ด้านประวัติศาสตร์ เป็นต้น โดยฮั่นป๋นจะส่งครูอาสาสมัครจีนไปยังแต่ละประเทศหลังจากผ่านการอบรม การทดสอบ ที่เกี่ยวกับการสอนภาษาจีน ระยะเวลาที่ครูอาสาสมัครจีนดำเนินการสอนในต่างประเทศโดยปกติแล้วจะกำหนดไว้หนึ่งปี และหลังจากการสอนที่ต่างประเทศหนึ่งปีแล้ว ถ้าหากโรงเรียนที่รับครูอาสาสมัครมีความพึงพอใจกับครูอาสาสมัครจีน และครูอาสาสมัครจีนเองก็มีเจตนาที่จะดำเนินการสอนต่อไป ทางฮั่นป๋นสามารถอนุญาตให้ครูอาสาสมัครจีนสามารถสอนต่อไปได้ โดยผ่านการประเมินของฮั่นป๋น แต่ตามนโยบายของฮั่นป๋น ครูอาสาสมัครจีนไม่สามารถสอนที่ต่างประเทศเกินกว่า 3 ปี

เงื่อนไขที่สมัครเป็นครูอาสาสมัครจีน มีดังนี้

1. มีสัญชาติจีน อายุไม่ต่ำกว่า 22 ปี แต่ไม่เกิน 65 ปี
2. จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยต้องจบในสาขาสอนภาษาจีนให้ชาวต่างชาติ ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ทางด้านการศึกษา ด้านประวัติศาสตร์ เป็นต้น
3. พูดภาษาจีนกลางได้มาตรฐาน
4. สามารถพูดภาษาของประเทศที่ตนต้องการไปได้พอสมควร หรือสามารถสื่อสารการใช้ภาษาอังกฤษ
5. มีความอดทน มีความรับผิดชอบ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆได้

ขั้นตอนที่รับสมัคร

1. อันปิ่นจะมอบสิทธิให้กระทรวงศึกษาธิการของแต่ละมณฑล แต่ละเขตปกครองตัวเอง และมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือกับทางกระทรวงศึกษาธิการ
2. กระทรวงศึกษาธิการของแต่ละมณฑล แต่ละเขตปกครองตัวเอง และมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือกับทางกระทรวงศึกษาธิการสามารถคัดเลือกครูอาสาสมัครจีนตามจำนวนที่อันปิ่นกำหนด
3. บุคคลที่เหมาะสม และอยู่ในเงื่อนไขของครูอาสาสมัครจีนสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มครูอาสาสมัครจีนนานาชาติได้ที่เว็บไซต์ของอันปิ่น และส่งแบบฟอร์มครูอาสาสมัครจีนนานาชาติไปที่กระทรวงศึกษาธิการของแต่ละมณฑล แต่ละเขตปกครองตัวเอง และมหาวิทยาลัยที่อันปิ่นมอบหมายหน้าที่ให้ คัดเลือกครูอาสาสมัครจีน

ครูอาสาสมัครจีนส่วนมากเป็นนักศึกษาที่เพิ่งจบมหาวิทยาลัยและไม่เคยมีประสบการณ์ในการสอนภาษาจีนมาก่อน วิชาที่ได้เรียนมาก็ต่างกัน แต่สิ่งที่เหมือนกันคือมีความชอบในวัฒนธรรมไทย และคิดที่จะสอนภาษาจีนในประเทศไทยโดยถูกส่งมายังประเทศไทยมาเป็นครูสอนภาษาจีนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนหลังจากผ่านการอบรม หลังจากครูอาสาสมัครจีนได้ดำเนินการสอนภาษาจีนที่ประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งปี ครูอาสาสมัครจีนส่วนใหญ่ก็คิดอยากจะอยู่ที่ประเทศไทยต่อไป เนื่องจากเหตุผลที่ประเทศจีนหางานยาก นักศึกษาได้รับความกดดันอย่างสูงมาก ยังมีเหตุผลที่สำคัญอย่างหนึ่งคือครูอาสาสมัครจีนชอบอาศัยอยู่ในประเทศไทย และดำเนินการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับนักเรียนไทย นอกจากนี้ยังอยากให้คนไทยได้เรียนรู้ภาษาจีนและทำความเข้าใจประเทศจีนมากขึ้น ในจำนวนครูอาสาสมัครจีนที่ดำเนินการสอนในจังหวัดเชียงรายจำนวนทั้งหมด 9 คน มีครูอาสาสมัครจีน 7 คนที่มีประสบการณ์การสอนในประเทศไทยมากกว่า 1 ปี กลายเป็นครูอาสาสมัครจีนรุ่นเก่า (หมายถึงครูอาสาสมัครจีนที่ดำเนินการเรียนการสอนในประเทศไทยมากกว่า 1 ปี และยังคงดำเนินการเรียนการสอนในประเทศไทยต่อไป)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอาสาสมัครจีน ยังพบปัญหาเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆในการเรียนการสอน ในด้านสื่อการสอน ตำราและแบบฝึกหัด วิธีการวัดประเมินผล ทางโรงเรียนมีการสนับสนุนกิจกรรมภาษาจีน

4.3.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากครูอาสาสมัครจีนเอง

ในช่วงแรกที่ครูอาสาสมัครจีนเข้ามาในประเทศไทยเนื่องจากเหตุที่ไม่คุ้นเคยกับสภาพ

แวดล้อมของโรงเรียนในประเทศไทยและความต้องการในการเรียนการสอนและอุปสรรคทางภาษา ซึ่งพบปัญหาในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก อย่างเช่น ไม่ได้จัดเวลาให้ถูกต้องและไม่มีการเตรียมการที่เหมาะสม สำหรับเวลาในห้องเรียนมักจะเกิดปัญหาจากการสอนเนื้อหาหนักและยากเกินกว่าที่นักเรียนจะเข้าใจได้ สาเหตุเนื่องมาจากอุปสรรคทางภาษา ครูใช้เวลามากเกินไปที่จะอธิบาย คำศัพท์บางคำทำให้เนื้อหาตำราไม่เป็นไปตามแผนการสอน หลังจากปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้น ครูอาสาสมัครจีนก็พยายามหาวิธีแก้ไข ปรับเวลาในการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน ส่วนใหญ่ของอาสาสมัครจีนหลังจากสองหรือสามเดือนแล้ว จะได้รับผลดีในการแก้ปัญหาเหล่านี้ที่เกิดจากตนเอง ที่เป็นครูอาสาสมัครจีนรุ่นเก่าจะไม่ได้พบปัญหาเหล่านี้มาก

2. ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน

1. ปัญหาระเบียบวินัยในชั้นเรียน

ครูอาสาสมัครจีนได้มีความเห็นว่า นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาจีนมีความเป็นระเบียบและวินัย ภายใต้การควบคุมของครูอาสาสมัครนั้น (Feng BaoSheng, โรงเรียนวัดนาคีศึกษา 2554) ครูอาสาสมัครจีนได้เติบโตขึ้นจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศจีน ซึ่งมีวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมที่เข้มงวดมาก บรรยากาศในชั้นเรียนขรึมมาก แม้แต่เข้าห้องเรียนช้ายังไม่อนุญาต ดังนั้นครูอาสาสมัครจีนที่พบนักเรียนไทยโดยพบว่า นักเรียนมักจะล่าช้า ออกไปเข้าห้องน้ำในเวลาเรียนอย่างอิสระ นอกจากนี้ยังมีเสียงคุยกันของนักเรียนรบกวนบรรยากาศในชั้นเรียน ครูอาสาสมัครจีนมีความพยายามมากที่จะหาวิธีหลากหลายเพื่อแก้ปัญหานี้ บางเวลาไปหาครูคนไทยมาช่วย แม้ครูอาสาสมัครจีนรุ่นเก่าที่อยู่ในประเทศไทยหลายปี ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้

2. พื้นฐานทางภาษาจีนของนักเรียนไม่เท่ากัน

นักเรียนที่เรียนภาษาจีนกับครูอาสาสมัครจีน มีนักเรียนบางส่วนเคยเรียนภาษาจีนมาก่อน มีบางส่วนที่เป็นเชื้อสายจีนซึ่งเรียนภาษาจีนตั้งแต่เด็ก แต่ก็มีนักเรียนบางคนเพิ่งมาเริ่มเรียนภาษาจีนเป็นปีแรกกับครูอาสาสมัครจีน จึงเกิดปัญหาที่ระดับภาษาจีนในห้องเดียวกันไม่สม่ำเสมอในการสอนภาษาจีนโดยใช้ตำราเล่มเดียวกัน ทำให้เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนที่เรียนเก่งและมีพื้นฐานอยู่แล้วเพราะเนื้อหาว่างเกินไปแต่สำหรับนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางภาษาจีนเลยกลับรู้สึกวุ่นวายเกินไปแต่ก็มีนักเรียนบางคนมีความพยายามในการเรียนภาษาจีน โดยไปเรียนพิเศษวิชา

ภาษาจีนเป็นการส่วนตัว แต่ก็ยังมีบางคนถอดใจกับการเรียนภาษาจีน ดังนั้นเมื่อครูผู้สอนเลือกตำราที่ยากสำหรับนักเรียนที่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อน แต่ยากสำหรับนักเรียนที่เริ่มต้นในการเรียนภาษาจีน ติดตามครูไม่ทัน เมื่อครูผู้สอนเลือกตำราที่ง่ายสำหรับนักเรียนที่เริ่มต้นในการเรียนภาษาจีน แต่นักเรียนที่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อน ไม่สามารถตอบสนองการเรียนได้ดี

3. นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาจีนคิดว่าการเรียนรู้ภาษาจีนไม่มีผลต่อการเข้ามหาวิทยาลัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนเป็นเพียงผลการอ้างอิงและไม่เป็นวิชาบังคับสำหรับการสอบเข้ามหาวิทยาลัย หลังจากนักเรียนเข้ามหาวิทยาลัยได้และไม่ได้เรียนในสาขาวิชาภาษาจีนนั้น ความรู้ภาษาจีนจะค่อย ๆ จางหายไปที่สุดในที่สุด เมื่อไม่ได้ใช้จริงเป็นเวลานาน

3. ปัญหาด้านบริบทการจัดการศึกษา

โรงเรียนไม่ได้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ

สำหรับนักเรียน อย่างเช่นไม่มีห้อง Multi-media classroom ให้นักเรียนฝึกฟังภาษาจีน บางโรงเรียนมีห้อง multi-media classroom แต่นักเรียนมีโอกาสน้อยมากที่ได้ใช้ห้องนี้ เนื่องจากจะต้องทำเรื่องบันทึกข้อความตามแบบฟอร์มและเสนอไปยังผู้บริหารและรอการอนุมัติใช้ห้องต่อไปและจัดตารางการใช้ห้องเหมาะสม ในกระบวนการนี้มักจะใช้เวลาานทำให้ไม่ทันต่อกระบวนการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาจีน ไม่ได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมภาษาจีน เช่น โรงเรียนจุฬารักษ์ในจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นโรงเรียนหนึ่งที่เน้นสายวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ปี 2551 โรงเรียนได้รับครูอาสาสมัครจีนรวมทั้งสองคน ครูอาสาสมัครจีนทั้งสองคนก็ได้แสดงความคิดเห็นว่าทางโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุนกับกิจกรรมภาษาจีน แม้กระทั่งมีแผนกำหนดการว่าจะไม่รับครูอาสาสมัครจีนในปีต่อไป และพร้อมปิดวิชาภาษาจีนในโรงเรียน เพื่อจะให้นักเรียนใช้เวลามากขึ้นในการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์

การขาดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และการใช้ภาษา นักเรียนนอกจะได้ฝึกพูดภาษาจีนกับครูอาสาสมัครจีนแล้วนั้น ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน นักเรียนถือการเรียนภาษาจีนเป็นงานอดิเรก หรือวิชาบังคับที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โอกาสที่จะใช้งานภาษาจีนจะเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก

หลักสูตรของโรงเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับโรงเรียนที่ตั้งห้องเรียนวิชาภาษาจีนมาเป็นภาษาหลักในภาษาต่างประเทศ คาบเรียนมากพอสมควรสำหรับนักเรียนที่กำหนดเรียนวิชาภาษาจีน คาบเรียนอยู่ที่ 4-10 คาบต่อสัปดาห์ แต่ความรู้ที่นักเรียนได้จากครูอยู่ในระดับผิวเผิน เนื่องจากสาเหตุที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง ครูส่วนมากจะเลือกใช้ตำราที่

ค่อนข้างง่าย และระดับภาษาจีนของนักเรียนก็แตกต่างกัน อีกอย่างหนึ่งโรงเรียนส่วนมากไม่จำแนกประเภทของการเรียนการสอนภาษาจีนมาเป็นวิชาการฟัง การพูด การอ่าน การฟัง

แต่สำหรับโรงเรียนที่ไม่ได้ตั้งห้องภาษาจีน แค่เปิดภาษาจีนมาเป็นวิชาเลือก คาบเรียนอยู่ที่ 1 คาบต่อสัปดาห์ การจัดคาบเรียนจะไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนภาษาจีน นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้องค์ความรู้ภาษาจีนได้อย่างเพียงพอ และคาบเรียนไม่ค่อยต่อเนื่องทำให้การเรียนการสอนขาดตอน ซึ่งสำหรับนักเรียนเหล่านี้ที่ถือวิชาภาษาจีนเป็นวิชาตัวเลือก การเรียนรู้ภาษาจีนเป็นแค่ประสบการณ์ และไม่มีโอกาสที่จะใช้ในทางปฏิบัติจริง

4. ปัญหาการทดสอบ

ในประเทศไทยและแม้แต่ทั่วโลก ใช้การทดสอบ HSK มาเป็นมาตรฐานวัดระดับภาษาจีน สำหรับนักเรียนมัธยมปลายใช้ YCT เป็นมาตรฐานเกรดทดสอบ แต่ในโรงเรียนมัธยมสอนภาษาจีนในเขตจังหวัดเชียงราย มาตรฐานการทดสอบผลการเรียนภาษาจีนจะแตกต่างกัน โดยแต่ละโรงเรียนครูอาสาสมัครจีนออกข้อสอบเองตามสถานการณ์การเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งไม่เป็นมาตรฐาน YCT ที่เป็นมาตรฐานการทดสอบวัดระดับภาษาจีน ก็ไม่รวมอยู่ในภาคบังคับของนักเรียน นักเรียนส่วนมากที่ไปสมัครสอบ YCT เป็นไปตามความสมัครใจและความต้องการของตัวนักเรียนเอง

4.3.3 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน มีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (พิมพ์พร แก้วเครือ 2544) ในโรงเรียนมัธยมในจังหวัดเชียงราย บางโรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอจึงส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับบางโรงเรียนที่มีสื่อการเรียนการสอนอำนวยความสะดวกกับนักเรียน ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน

โรงเรียนที่มีสื่อการเรียนการสอนไม่สมบูรณ์ ในโครงสร้างพื้นฐานด้านหลักสูตรการเรียนภาษารวมทั้งภาษาจีน, ภาษาญี่ปุ่น, ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ ต่างก็ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น สำหรับการเรียนรู้ภาษาจีน ครูอาสาสมัครจีนจะพึ่งพาแต่หนังสือเอกสารภาพและเสียงจากอันทัน การ์ดสารสนเทศโดยครูอาสาสมัครจีนทำเอง หรือดาวน์โหลดข้อมูลเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนได้จัดห้อง multi-media classroom ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกการฟัง การพูด และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่าน VCD

ในโครงสร้างพื้นฐานวิชาทางด้านภาษา ซึ่งจะมีห้อง multi-media classroom หรือห้องที่เต็มไปด้วยบรรยากาศทางวัฒนธรรมจีน ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน ครูอาสาสมัครจีนสามารถเปิดอุปกรณ์วิดีโอ ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาผ่านสื่อ นักเรียนมีความสนใจในวิธีการสอนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาจีนได้รับการสนับสนุนให้นักเรียนไทยเรียนผ่านสื่อต่าง ๆ ได้ ในเขตจังหวัดเชียงราย มีสองโรงเรียนได้รับการแต่งตั้งเป็นศูนย์ภาษาจีนจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไทย เพื่อส่งเสริมนักเรียนที่เรียนภาษาจีนมีความสนใจมากขึ้น และศูนย์ภาษาจีนทั้งสองได้เปิดห้องสมุดภาษาจีน เพื่อให้ นักเรียนได้ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเอกสารวัฒนธรรมจีน รวมทั้งอุปกรณ์การค้นหาค้นหาออนไลน์ให้นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลในห้องสมุด

4.3.4. ตำราและแบบฝึกหัด

ตำรา

ตำราในการเรียนการสอนภาษาจีนของแต่ละ โรงเรียนในจังหวัดเชียงรายก็แตกต่างกัน แต่มีลักษณะที่เหมือนกันคือใช้หนังสือของฮั่นปิ่นเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่จะใช้หนังสือเรียนฉบับสัมพันธ์ภาษาจีน หรือ Happy Chinese โดยฮั่นปิ่นได้แจกหนังสือภาษาจีนให้เฉพาะ โรงเรียนที่รับครูอาสาสมัครจีนตามจำนวนที่โรงเรียนยื่นขอ นอกจากนี้ ฮั่นปิ่นยังแจกเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนให้แต่ละโรงเรียน ได้แก่ เอกสารภาพและเสียง แบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับตำรา สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ ตารางพยัญชนะและสระ ตารางหมวดนำตัวอักษรจีน พร้อมหนังสือและภาพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีนอีกด้วย แต่บางโรงเรียนก็เจอปัญหาขอตำรายาก จำนวนตำราที่ฮั่นปิ่นส่งมาไม่เพียงพอ ซึ่งนักเรียนส่วนมากไม่ได้ใช้หนังสือตัวจริง แต่ใช้ตำราตัวสำเนา

สำหรับนักเรียนที่มีคาบเรียนต่อสัปดาห์ของวิชาภาษาจีนจำนวนมาก ครูอาสาสมัครจีนจะเลือกตำราที่นอกเหนือจากหนังสือฉบับสัมพันธ์ภาษาจีน เนื่องจากหนังสือฉบับสัมพันธ์ภาษาจีนมีเนื้อหาค่อนข้างง่าย คำศัพท์ไม่เพียงพอ ครูส่วนมากจะเลือกใช้หนังสือ Happy Chinese หรือหนังสืออื่น ๆ ที่เหมาะสมกับระดับภาษาจีนของนักเรียน

สำหรับนักเรียนทั่วไปที่เรียนวิชาภาษาจีน 1 คาบต่อสัปดาห์ ทางโรงเรียนมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนที่มีความสนใจในการเรียนภาษาจีนหันมาเรียนวิชาภาษาจีนให้มากขึ้น นอกจากการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยเหตุนี้ครูอาสาสมัครจีนจะไม่จำกัดเนื้อหาอยู่ในเพียงตำรา แต่หาตำราและเอกสารที่นักเรียนสนใจมาสอนเพิ่มเติมอีกด้วย

แบบฝึกหัด

ในการเรียนการสอนภาษาจีน แบบฝึกหัดที่ประกอบการสอนเป็นชุดกับหนังสือฉบับนี้เพียงเล่มเดียว ทั้งจำนวนไม่เพียงพอและเนื้อหาบ่อยมาก ซึ่งครูจะตั้งการบ้านให้นักเรียนทบทวนเนื้อหาเรื่องเรียนมา หรือหนังสือสมุดคัดตัวอักษรจีน โดยตัวเอง

4.3.5. วิธีการวัดและประเมินผล

สำหรับวิชาภาษาจีน ผลการเรียนได้วัดโดยครูอาสาสมัครจีน และได้แบ่งคะแนนมาเป็นสองส่วน ดังนี้

คะแนนเก็บ

คะแนนเก็บประกอบด้วยคะแนนเข้าห้องเรียน คะแนนการตอบคำถามในห้องเรียน คะแนนเข้าร่วมกิจกรรม คะแนนสอบย่อย คะแนนสนทนากันเป็นต้น การให้คะแนนส่วนนี้ตามอัตวิสัยของครูอาสาสมัครจีนเอง

คะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค

ในส่วนคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค ครูอาสาสมัครจีนออกข้อสอบตามสภาพการจัดการเรียนการสอนของตน เนื้อหาและรูปแบบข้อสอบจะกำหนดโดยครูอาสาสมัครจีน หากมีข้อสอบของครูรุ่นเก่ามาเป็นตัวอย่าง ก็ออกข้อสอบโดยผสมผสานกับรูปแบบหรือเนื้อหาของครูรุ่นเก่า และให้เข้ากับสภาพการเรียนการสอนของตน หลังสอบเสร็จ หากคะแนนของนักเรียนน้อยกว่า 50 คะแนน ซึ่งถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงจำเป็นต้องออกข้อสอบใหม่อีกชุดหนึ่งให้นักเรียนได้สอบแก้ตัวใหม่ นักเรียนบางคนถึงแม้ว่าสอบครั้งที่สองก็ไม่ผ่าน ดังนั้นครูอาสาสมัครจีนจึงกำหนดให้นักเรียนทำรายงานเพื่อให้นักเรียนทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อเป็นการสอบแก้ตัวอีกครั้งหนึ่ง

4.3.6. การสนับสนุนกิจกรรมภาษาจีนของโรงเรียน

ในปัจจุบันนี้ การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ได้รับความนิยมน้อยอย่างมา การแข่งขันภาษาจีนระหว่างโรงเรียนหรือระดับจังหวัดก็เพิ่มมากขึ้น กิจกรรมการแข่งขันทักษะภาษาจีนประกอบด้วย กิจกรรมเทศกาลจีน, การเข้าค่ายในมหาวิทยาลัยโดยความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อ, การประกวดสุนทรพจน์, การแข่งขันร้องเพลงภาษาจีน, เกมของการฟังตัวอักษรจีน การแข่งขันวาดภาพจีน เป็นต้น โรงเรียนส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นต่อการส่งนักเรียนเข้าร่วมในการประกวด ซึ่งนักเรียนที่ถูกส่งไปเข้าร่วมการแข่งขันเป็นนักเรียนเชื้อสายจีนที่เรียนภาษาจีนมาหลายปี นักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนภาษาจีนมาน้อยมากมักไม่ได้รับโอกาสให้ไปแข่งขันในโรงเรียนอื่นหรือที่

ต่าง ๆ และในบางกิจกรรมการแข่งขันที่ไม่จำกัดจำนวนคนเข้าประกวดการแข่งขันจึงทำให้มีนักเรียนที่เรียนมาน้อยมีโอกาสได้เข้าร่วมการแข่งขันมากขึ้น

นอกจากนี้ ในโรงเรียนยังจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ชมรมภาษาจีน เทศกาลวัฒนธรรมจีน การแสดงหน้าเสาธงเช่นภาษาจีนวันละคำเป็นต้น และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ได้ตั้งศูนย์ภาษาจีนขึ้นในจังหวัดเชียงรายประกอบด้วยโรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ และโรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม ศูนย์ภาษาจีนทั้งสองแห่งได้ก่อตั้งห้องสมุดจีน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียน และทางโรงเรียนยังกำหนดให้นักเรียนที่เรียนสายศิลป์เลือกภาษาจีนเป็นวิชาหลักและได้จัดตั้งห้องภาษาจีนที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีน และยังจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมภาษาจีนให้นักเรียนฝึกพิมพ์ภาษาจีน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ภาษาจีน

4.3.7 หลักการดูแลครูอาสาสมัครจีนโดยครูผู้ดูแลครูอาสาสมัคร

ในการรับครูอาสาสมัครจีนของสพฐ. ไม่ได้กำหนดว่าโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่จะรับครูอาสาสมัครจีนต้องมีครูที่เป็นผู้ดูแลครูอาสาสมัครจีน แต่โดยปกติแล้ว โรงเรียนส่วนมากก็มีผู้ดูแลครูอาสาสมัครจีนอย่างน้อยหนึ่งคน ผู้ดูแลครูอาสาสมัครจีนคนนี้โดยส่วนใหญ่แล้วก็คือหัวหน้าสายของหมวดสาระภาษาต่างประเทศ หรือหัวหน้าสายได้รับหน้าที่เป็นผู้ดูแลครูอาสาสมัครจีนโดยอัตโนมัติ ได้แก่ ดูแลในด้านที่อยู่อาศัย ประสานงานการสอนภาษาจีน ช่วยให้การจัดกิจกรรมภาษาจีนนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น จึงกำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ต่าง ๆ ดังนี้

ด้านที่อยู่อาศัย

ตามเงื่อนไขที่รับครูอาสาสมัครจีนในข้อตกลงความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนระหว่างสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการเรียน การสอนภาษาจีนนานาชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทางโรงเรียนที่รับครูอาสาสมัครจีนต้องรับผิดชอบตามเงื่อนไขที่จัดที่พักอาศัยที่เหมาะสมและปลอดภัย ยกตัวอย่างเช่น

- ใน ห้องพัก ควรมีเตียง พร้อม พูก หมอน ผ้าปูที่นอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะทำงาน เครื่องปรับอากาศหรือพัดลม และตู้เย็น ที่ถูกสุขลักษณะ (หากห่างไกลจากตลาดสดควรมีตู้เย็น)
- ห้องน้ำขอให้อยู่ในที่พักอาศัย หากห้องน้ำอยู่นอกที่พัก ต้องไม่ไกลและปลอดภัย
- ในกรณีที่จัดที่พักในมหาวิทยาลัยหรือโรงเรียน ขออนุญาตให้ครู ฯ ติดตั้งหรือเพิ่มแม่กุญแจชุดใหม่

จากที่ดังกล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า ทางสถาบันให้ความสำคัญกับการปลอดภัยของครูอาสาสมัครจีนเป็นอันดับที่หนึ่ง ซึ่งหัวหน้าสายจะเป็นคนที่ครูอาสาสมัครจีนได้ติดต่อโดยตรงในเวลาที่เกิดปัญหาเรื่องปลอดภัย หากครูอาสาสมัครจีนมาถึงประเทศไทยสามเดือน หัวหน้าสายจะนำครูอาสาสมัครจีน ไปทำวีซ่าและหนังสือการจ้างงาน (Work Permit)

นอกจากนี้ เนื่องจากหัวหน้าสายเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับครูอาสาสมัครจีน และเป็นที่ปรึกษา และช่วยครูอาสาสมัครจีนแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกลายเป็นผู้ดูแลของครูอาสาสมัครจีน โดยอัตโนมัติยกเว้นบางโรงเรียนที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการดูแลครูอาสาสมัครจีน

การประสานงานการสอนภาษาจีน

วิชาภาษาจีนเป็นวิชาหนึ่งในหมวดสาระภาษาต่างประเทศ หัวหน้าสายมีหน้าที่ในการประสานงาน เริ่มต้นจากการจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน นำเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในเวลาที่เกิดปัญหาในการเรียนการสอน หัวหน้าสายจะช่วยในการแก้ไขปัญหา

ในส่วนคำแนะนำครูอาสาสมัครจีนในด้านการวางแผนการสอน ตำรา กฎเกณฑ์ เอกสารต่าง ๆ หากโรงเรียนใดที่รับครูอาสาสมัครจีนมีครูไทยสอนวิชาภาษาจีนอยู่แล้ว จะอธิบายการวางแผนการสอน ตำรา เกณฑ์ เอกสารต่างๆ โดยใช้ภาษาจีนให้กับครูอาสาสมัครจีน แต่ถ้าไม่มีครูไทยที่สอนวิชาภาษาจีน หัวหน้าสายจะอธิบายการวางแผนการสอนกับครูอาสาสมัครจีนโดยตรง หัวหน้าสายส่วนมากได้เสนอแนวทางในการวางแผนการสอนและการเตรียมความพร้อมว่า ในการจัดการเรียนการสอนของครูอาสาสมัครจีนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อมและมีความมั่นใจในการสอน และทำให้สบายเนื่องจากครูอาสาสมัครจีนต้องผ่านการอบรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับนักเรียนมาก่อนแล้ว

ปัญหาและอุปสรรคจากครูอาสาสมัคร

ด้านที่อยู่อาศัย

โรงเรียนที่รับครูอาสาสมัครจีนแต่ละ โรงเรียนมีสภาพและงบประมาณที่ใช้ในการรับภาษาจีนไม่เหมือนกัน โรงเรียนทุกโรงเรียนก็พยายามให้ครูอาสาสมัครจีนได้อยู่ใกล้กับโรงเรียนที่สุด และให้มีที่อยู่ที่พักสะอาด เพื่อตอบสนองกับนโยบายของ สพฐ. แต่เนื่องจากครูอาสาสมัครจีนเดินทางมาจากเมืองจีนซึ่งห่างไกลจากบ้านและครอบครัว และเพื่อน ๆ บางเวลาจะรู้สึกเหงา บางโรงเรียนจะเกิดปัญหาที่มีครูอาสาสมัครจีนออกไปเที่ยวบ่อย ทำให้ทางโรงเรียนเกิดความกังวล ครูอาสาสมัครจีนบางคนจะไม่เข้าใจทางโรงเรียน เมื่อครูอาสาสมัครจีนทราบว่าครูโรงเรียนอื่นได้

ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการอื่นๆ มากกว่าที่ตนเองได้รับ ก็จะเรียกร้องกับทางโรงเรียนต้นสังกัดของตนเอง ซึ่งข้อเรียกร้องเหล่านี้เกินเงื่อนไขของโรงเรียนต้นสังกัด หรือเกินงบประมาณที่โรงเรียนใช้ในด้านรับครูอาสาสมัครจีน

ด้านการเรียนการสอน

หัวหน้าสายส่วนมากจะพอใจในด้านการเรียนการสอนของครูอาสาสมัครจีน ครูอาสาสมัครจีนมีความรับผิดชอบกับการเรียนการสอน นักเรียนมักจะชอบครูอาสาสมัครจีน แต่ความสามารถภาษาไทยของครูอาสาสมัครจีนแต่ละคนไม่เท่าเทียมกัน โรงเรียนบางแห่งที่มีปัญหาเกี่ยวกับครูอาสาสมัครจีนสื่อสารกับนักเรียนและครูอื่น ๆ ทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนภาษาจีน บางเวลาเด็กไม่เข้าใจที่ครูอธิบายเนื้อหาเรียน ทำให้ห้องที่เรียนภาษาจีนกับครูอาสาสมัครจีนล่าช้าและไม่เป็นไปตามแผนการสอน

ด้านกิจกรรมโรงเรียน

โรงเรียนทุกโรงเรียนจะมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจจะไม่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งครูอาสาสมัครจีนส่วนมากจะไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นของโรงเรียน ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูไทยและครูอาสาสมัครจีน

ด้านระยะเวลาดำเนินงาน

ในระยะเวลาในการสอนของครูอาสาสมัครจีนนั้น หากสอนถึงระยะเวลาหนึ่งถึงสามปี ก็จะกลับประเทศจีน โดยส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนของนักเรียนไทยไม่ต่อเนื่อง ซึ่งทำให้นักเรียนไทยต้องปรับตัวในเรื่องของการเรียนภาษาจีนกับครูที่มาจากใหม่ และครูอาสาสมัครจีนคนใหม่ ต้องมาเสียเวลาเรื่องของการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของสังคม สิ่งรอบข้าง และการเรียนการสอนของตนเองใหม่ทั้งหมด

สรุป

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า โรงเรียนที่รับครูอาสาสมัครจีนในเชียงรายได้พบปัญหาจากครูอาสาสมัครจีนมากพอสมควร พบว่าจากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 8 โรงเรียน มีถึง 7 โรงเรียนที่ยังมีความมุ่งมั่นที่จะรับครูอาสาสมัครจีน โดยมีเหตุผลว่านักเรียนไทยจะได้เรียนรู้ภาษาและสำเนียงจากเจ้าของภาษาเอง สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เด็ก ๆ ให้เกิดความกระตือรือร้นกับการเรียนภาษาจีนให้มากขึ้น